

župan Šentjungertski; njihovim namestnikom: Jožef Podkubovšek iz Žič, Anton Kokolj iz Perove in Franc Flis s Prihove.

Po volitvi povzel je besedo društven tajnik č. g. M. Tomazič, ki je poročal o lanskem popotovanju slovenskih romarjev k sv. očetu v Rim. (Imenitnejše dogodke priobčimo drugokrat med cerkvenimi stvarmi. Op. vred.)

Med vpisovanjem novih udov pobirali so č. g. blagajnik med društveniki prostovoljnih doneskov. Nabrli so toliko, da bode društvo zamoglo to-letne stroške poravnati. K sklepu podali so č. g. prvemestnik političen razgled o najvažnejših dogodkih zadnje dobe. Pojasnili so nam odstop Taaffejevega in nastop knez Windisch-Grätzovega ministerstva. Z ozirom na prezasluznega vodje konservativcev grofa Hohenwarta, ki je našemu društvu predobro znan, nasvetovali so sledečo soglasno sprejeto resolucijo: »Katoliško politično društvo v Konjicah globoko obžaluje neosnovane napade, katere mora prenašati načelnik konservativnega kluba grof Hohenwart celo od svojih nekdanjih zaveznikov. Zato izreka popolno pripoznanje svojima poslancema profesorju Fr. Rebiču in M. Vošnjaku, ki sta z dobrim premislekom ostala v Hohenwartovem klubu.«

Cerkvene zadeve.

Prisrčna zahvala in mila prošnja.

Ednajstega februarja leta 1858 je bila štirinajstletna Bernardika tako srečna, da je na pečini Masabielski pri Lurdu prvokrat zagledala nebeško prikazen, Marijo prečisto Devico, brez madeža spočeto. Kdo more prešteti pobožne romarje, ki so v 36 letih prihiteli na izvoljeno mesto, kjer je Bog po tolikih čudežih poveljeval svojo deviško Mater, kjer je že na tisoče bolnikov doseglo ljubo telesno zdravje, in kjer jih je bilo še veliko večje število ozdravljenih od dušnih boleznij in rešenih od večne smrti? Kdo jih pa more tudi prešteti umetne in dragocene podobe Lurske Marije, ki se po naših katoliških cerkvah pobožno častijo in zaupanje do Matere milosti božje mogočno budijo? Kakor pa niso na nebu vse zvezde enako svetle, tako se tudi med nami čiščenje Marije prečiste Device ne more povsodi odlikovati po tistem sijaju, ki s svojo milo bliščobo obdaje kronano podobo Lurske Marije v frančiškanski cerkvi Mariborski. Kedar koli vstopiš v svetišče, vselej najdeš tam kraj Marijine podobe vsaj dve goreči sveči in večje ali manje število Marijinih otrok, ki svoje oči upirajo v nebeškomilo obličje brez madeža spočete Device. Da bi se pa pobožnost ne ohladila in da bi zaupanje do nebeške Pomocnice ne začelo pojemati, zato obhajajo pobožni menihi 11. februarja obletnico prve Marijine prikazni s primerno svečanostjo. Letos se je namerila lurska obletnica ravno na prvo postno nedeljo. Da bi se svečanost boljše povzdignila, so pomagali očetu frančiškanom pri povečevanju neomadeževane Device tudi trije govorniki iz prestolne cerkve, med njimi tudi lurski romar, ki so Slovencem lurske čudeže v drobni knjižici tako prijetno popisali.

Vse je bilo prav gandleljivo in spodbudljivo. Motilo je prelepo pobožnost edino le to, da se ni opravljala v pravi cerkvi, ampak v samostanskih prostorih, ki so tako predelani, da stojijo nekateri obiskovalci na tleh, drugi pa na prvem in še drugi na drugem koru, kakor na gredah, od koder vsi na oltar ne vidijo in tudi božje besede razumeti ne morejo. Zato pa napenjajo sinovi sv. Frančiška vse svoje moči, da bi v kratkem posta-

vili Mariji novo, dostojno svetišče. Zato so ustanovili posebno društvo za zidanje cerkve in božja pomoč jih je do zdaj prav očitno podpirala, kajti število društvenikov presega že 13 tisoč. Vpisovati se morejo ne samo živi, ampak tudi rajne lahko damo zapisati, da bodo tudi oni društvenih molitev in odpustkov deležni. Vsak društvenik plača na mesec po pet krajcarjev, ki jih celo revež ne bo pogrešal, ker Bog nikomur dolžen ne ostane. Bereta se pa za društvenike vsak dan dve sv. maši in sicer ena za vse žive in druga za vse rajne ude prelepe Marijine zaveze. Po presveti daritvi se torej vsem dobrotnikom njihova dobra dela povračajo z nebeškimi dobrotami.

Ni prvokrat, da se Vam vsiljujem, predragi slovenski rojaki, ki ste moji bratje in sestre v Kristusu Gospodu in najbrže tudi ni zadnjokrat, da trkam na Vaša vrata in prosim za miloščino v imenu nebeške Kraljice, ki je sedaj tako rekoč brez svoje strehe, brez lastnega doma v Mariboru. Bratje moji in sestre, Vi vsi ki Marijo zaupljivo svojo Mater imenujete in se zanašate na njeno mogočno priprošnjo, ki pri Bogu vse premore! Nikar se ne utrudimo, ampak vlagajmo le stanovitno vsak po svojih močeh in Bog bode z nami. V evangelju sv. Lukeža beremo v 7. poglavju, od 1. do 5. vrste. »V mestu Kafarnaum je bil hudo bolan hlapec nekega stotnika in smrt se mu je bližala; bil je pa svojemu gospodarju prav ljub. Ko je čul govoriti od Jezusa, poslal je k njemu starešine judovske, proseč ga, naj pride in reši hlapca njegovega. Ko so prišli do Jezusa, so ga lepo prosili in so mu rekli: Vreden je, da mu to dobroto storiš, zakaj, on ljubi naše ljudstvo in nam je postavil hišo za molitev«. Tudi naše potovanje bode v kratkem končano in tudi nam se bo približala smrtna ura. Okrepčali se bomo s presveto popotnico in se izročili božjemu usmiljenju. Klicali bomo pa tudi Mater božjo na pomoč in zaupljivo ponavljali tolažljive besede: Marija, pros! za nas zdaj in za našo smrtno uro; amen! — Kedar pa mi več ne bomo mogli, molili bodo pa drugi, — molila bode pa za nas tudi Mati božja, ki bode svojega Sina za nas prelepo prosila in mu bode govorila: »Vreden je, da se ga usmiliš! On je ljubil moje duhovne otroke in nam je pomagal staviti hišo molitve in presvete daritve!« Tedaj bode pa tudi Sodnik živih in mrtvih, kakor zaupljivo pričakujemo, z nami ravnal po svoji neskončni milosti, ne pa po svoji ostri pravici in bo rekel: »Tujec sem bil z Materjo svojo, ti si me pa pod streho vzal; pojdi torej v veselje svojega Gospoda!«

Marianus.

Spomin vrlenu možu.

(Konec.)

Držal se je pokojni tudi zmirom neomahljivo slovenskega narodnega gesla, ter delal zmirom vse za vero in domovino. — Da mu je bila vera nad vse, kazalo je vse njegovo življenje. — Akoravno mnogokrat preobložen s časnimi skrbmi, zato je vendar le na tanko spolnjeval verske dolžnosti, in v tem bil vsakemu v spodbudni izgled. Stiril pa je tudi za domovino vse, kar že kmet storiti more. Poleg tega, da je rad podpiral slovenske naprave in bral slovenske podučne knjige, je bil dolga leta župan ali predstojnik občine Bunške, več let ud okrajnega zastopa Ljutomerskega, šolski ogleda ljudske šole Verženske do svoje smrti, in v vseh teh službah, ako se je trebalo pokazati, našel si ga v narodnem taboru.

Pregovor pravi: Kakor življenje, taka smert, in te besede so se popolnoma vresničile nad pokojnim Horvatom, kajti po izglednem življenju sledila še je izglednejša smert.

Že od svoje mladosti trpel je na neki telesni hibi, in ta ga je položila dne 5. januarja t. l. na smrtno

posteljo. Ker je slutil, da mu je smrt pred durmi, dal se je hitro previditi s sv. zakramenti, trpel hude bolečine ves v božjo voljo udan, s čudno potrpežljivostjo, vsakemu, kdor ga je obiskal, dajal je najlepše nauke, in se, priporočivši mu v molitev, od njega za večnost poslovil. In tako je molil in trpel, dokler ni dne 7. januarija proti deseti uri zvečer zatisnil svojih očíj k večnemu počitku.

Piscu teh vrstic sicer ni bila sreča dana, biti navzočemu pri njegovi smrti, pa vsi, ki so bili zraven, trdijo, da tako blažene smrti še niso videli. Prijatelj, ki je bil zraven, mi pravi, da je molil do zadnjega, sam zahteval blagoslovljeno svečo, in tako ves v Boga zamisljen tudi, kakor upamo, v Bogu zaspal.

Dragi čitatelj, bral si menda, kako so si nepozabni škof Slomšek izbirali botra ali kuma za sv. birmo.

Brumna mati njim je namreč dala ta svet, naj si taistega zberejo, kateri bo pri izpraševanju krščanskega nauka najbolj odgovarjal. Glej, taka se je godila tudi piscu teh vrstic. Ko še sem mali fant slišal Ivanovega Franca tako glasno krščanski nauk odgovarjati, sicer že nisem potreboval več botra za sv. birmo, ker sem jo že opravil, pa potreboval še sem dobrega prijatelja in tovariša v življenju, in to se mi je hvala Bogu posrečilo, našel sem ga v pokojnem Horvatu.

Kar pa se rado druží v življenju, težko se loči v smrti, zatoraj pa vas prosim, gosp. urednik, da te vrstice natisnete prijatelju v spomin. Tebi, predragi France, ki že, kakor upam plačilo vzívaš za svoj trud, kličem: Tu na zemlji so se vendar kedaj pa kedaj v kaki zadevi križali najini nazori, prosi pri Očetu za nas, da pridemo vsi srečno tje, kjer bomo vsi ene misli in enega srea! Bučečovski.

Gospodarske stvari.

Toplota pri živini.

Živina si dela v hlevu sama precej obilno toplote. Zato pa se mora skrbeti, da ne vhaža v vseh kotih in na vseh oglih, temuč se v hlevu tako rekoč zadržuje. Vendar pa svežemu zraku ne smemo nikakor in nikdar braniti do živalij. Ko bi namreč to storili, škodovali bi živini s tem mnogo in več, kakor če bi bil hlev malo mrzleji.

Bolj, ko je mrzlo v hlevu, temveč je treba klaje, da se ohranijo živali pri istih močeh. Kdor tedaj natančno zvedeti želi, koliko naj krme položi in kako naj se ravna glede toplote, temu svetujemo, da si obesi v hlevu prav navaden toplomer. Ako kaže ta priprava, da je manje toplote ko 10 stopinj po Celziju, mora se precej več položiti, če češ, da ti ne trpi živina vsled pomanjkanja škode.

Bode se pa vprašalo, kako je mogoče, da gre pri nižji toploti več krme, ne da bi se priboljšek na kaki strani poznal? To se zgodi tako-le. Ne mali del živeža, katerega jemlje živina va-se, porabi se v to, da postane toplota v hlevu večja in sicer tolika, kakoršne potrebuje živina, da ne trpi vsled mraza. Ako je navadna toplota primeroma že zelo nizka, mora toliko večji del hrane v povišanje toplote služiti. Torej ni čudo, ako moraš v mrzlem hlevu nekoliko več krme podajati, kakor v toplem. Pa kakor gori omenjeno, svež zrak je za zdravje in rast živini tako potreben kakor n. pr. človeku. Brez tega ne bo ti nikdar živina lepa, gladka, polna in močna, polagaj ji, kar ali kolikor hočeš.

Razložek pri tej toploti v hlevih ravna se po živini. Konji, ki malokdaj na prosto pridejo, morajo imeti

najmanj dvajset stopinj po Celziju, oni pa, ki so navadno pri vozu ali pridejo drugači mnogo na zrak, imajo dovolj s 15°C. Večjo pozornost zahtevajo breje kobile in zrebeta, pri katerih ne sme toplota v hlevu pasti pod dvajset stopinj C. Najmanje zračne toplote potrebuje seveda živina posebno debela in dobro rejena; zadovoljuje se z desetimi stopinjami. Molzne krave in teleta pa že zahtevajo višjo toploto, tako okoli dvajset stopinj. Ovce z dolgo volno imajo dosti 12, ostrizene najmanj dvajset stopinj. Blizu tako je tudi pri svinjah. Kedar se redijo, zadostuje jim dvanajst stopinj — kedar imajo mlade, mora se toplota vzvišati na dvajset.

Toplejši hlevi, kakor gori navedene številke kažejo, niso ugodni, niso zdravi in nikakor ne pospešujejo jakovosti živine. Mleko je slabše, moči se izgubljajo, živina postane tako rekoč lena, počasna, ako ima v hlevu pretoplo. Le kedar se ta ali ona žival na debelo redi, tedaj je velika toplota na svojem mestu.

Ker je ta toplota v svojih mejah za živino neobhodno potrebna, a ovaža je nikdo drugi, ko živali same, očitno je, da se mora tudi krmenje po tej zahtevani toploti urediti, ker peči le vendar nikdo ne bo stavil v hlevu.

Gori se je omenil toplomer ali kakor se tudi imenuje gorkomer. V zdajnih časih pač že ni ta priprava, skoraj bi rekel ta hišna priprava, nikomur neznana.

Ozka cev, v njej nekoliko živega srebra in na vsaki strani črte s številkami. Nad temi številkami pa vidiš na jedni strani črko R, na drugi C, vsaj pri navadnih toplomerih. Večja ko je toplota, višje pa je živo srebro, in številka ob strani kaže, kako visoko stoji srebro in s tem, koliko stopinj ima toplota.

S to pripravo se hitro in natančno izve, kakšna je toplota tu ali tam.

Kmetijska podružnica v Ljutomeru, daje na znanje, da bode g. Iv. Belé, učitelj na vinorejski šoli v Mariboru, predaval o gnojenju vinogradov in o umetnih gnojivih in sicer dne 18. februvarija ob 3. uri popoldne v Ljutomeru v gostilnici g. Iv. Vaupotiča; dne 19. ob 3. uri popoldne v šoli pri Sv. Križu in 20. ob 3. uri popoldne v šoli pri Malinedelji. Vabijo se vsi vinorejci, kmetje in viničarji, da se obilno vdeležé tega pouka. Odbor.

Sejmovi. Dne 19. februvarija v Braslovčah, v Pišecah, pri Sv. Trojici v Slov. goricah, v Poličanah in na Zgornji Polskavi. Dne 22. februvarija v Teharji in pri Sv. Filipu v Veračah.

Dopisi.

Iz Braslovč. (Pevsko društvo) v Braslovčah priredilo je dne 4. svečana t. l. veselico s tombolo in glediščno igro »Ubogi Alojzij« v gostilni g. Fr. Br. kjer se je gledalcev in sploh gostov vdeležilo mnogobrojno število. Zahvaliti moram v prvi vrsti jako izurjene igralce, kateri so tako vrlo in natančno brez pogreška vsak svojo nalogo izvedli. Potem zahvaljujem tudi naše vrle pevce, ki so nas s težkimi, a krasnimi pesmami pod vodstvom g. V. Rojnika razveseljevali. Ali s tem še moja zahvala ni končana. Posebej mi je še dolžnost zahvaliti častite goste iz sosednih župnij, in sicer gg. iz Vranskega, zlasti c. kr. sodnika, potem vrle Št. Pavlane z g. Kocuvanom, tajnikom bralnega društva v Št. Pavlu, kateri nas je v krepkem govoru pozdravil v imenu predsednika g. J. V. Hvala tudi došlim gostom iz Polzele. Vsem častitim gostom pa splošna zahvala,